

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Balkanlar ve Orta Avrupa Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/3999
S.K. 112

Sayı : B.06.0.BAG.0.01.00.00-436.00 -2012/8504588
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Rahmi AŞkın
T¼reli/7/3999

05 Kasım 2012

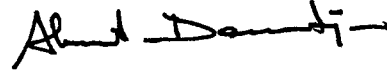
ÇOK İVEDİ

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 20 Şubat 2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-4993 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi AŞkın T¼reli'nin Sayın Bakanımıza muhatap, Bulgaristan'da yaşayan T¼rk azınlığa ilişkin 7/3999 sayılı yazılı soru önergesine yanıt ekte takdim kılınmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
DıŐıŐleri Bakanı

EK:1.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/3999 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

Bulgaristan'da yaşayan Türk azınlığın yok edilmesi amacı ile Bulgaristan hükümeti tarafından 1970'li yıllardan itibaren sistemli bir şekilde asimilasyon çalışmaları başlatılmıştır. 1970'li yıllarda başlayan bu baskılar özellikle 1984-1985 yıllarında en yoğun düzeyine ulaşmış ve ülkede yaşayan bütün Türklerin isimleri değiştirilerek onların kimlik belgelerine zorla Slav (Bulgar) isimleri yazılmıştır. Hatırlanacağı üzere, bütün bu insanlık dışı uygulamalar neticesinde Bulgaristan'daki Türkler 1989 yılında ülkemize zorunlu göçe tabi tutulmuşlar ve yüzbinlerce soydaşımız ülkemize sığınmak zorunda kalmıştır. Bulgaristan'ın demokrasiye geçişi ile birlikte asimilasyon çalışmalarına son verilmiş olmasına rağmen, silah zoru ile isimleri değiştirilmiş olan kişilere zorla verilmiş olan Bulgarca isimler hala Bulgaristan'daki kütüklerde yer almaktadır.

1989 yılındaki zorunlu göç esnasında ve sonrasında ülkemize göç ederek Türk vatandaşlığına kabul edilmiş olan kişiler Bulgaristan'a gidip çift vatandaş olmak için yeni kimlik aldıklarına kendilerine kütüklerdeki Bulgar (Slav) isimleri ile kimlik verilmektedir. Bunların gerçek Türk isimlerini alabilmeleri için uzun bir prosedürü yerine getirmeleri, bazılarının ise dava açmaları ve Türk olduklarına dair mahkemelerde şahitler göstermeleri gerekmektedir. Ayrıca Bulgaristan'da yaşayan soydaşlarımızın Bulgaristan kimlik belgelerine silah zoru ile Bulgar (Slav) isimleri yazıldıktan sonra bazı soydaşlarımız vefat etmişlerdir ve bu kişilerin Bulgaristan nüfus kayıtlarında halen Bulgar (Slav) isimleri görülmektedir. Bu kişilerin kendileri vefat etmiş oldukları için, çocukları veya mirasçıları dava açarak bile bunların kütüklerindeki isimleri düzeltmemektedir.

Bulgaristan'da yaşayan Türkler ve Türkiye'deki çift vatandaşlar kendilerine silah zoru ile verilmiş olan Slav (Bulgar) isimlerinin herhangi bir başvuruya veya dava açmaya gerek kalmadan Bulgaristan Meclisi tarafından çıkarılacak olan bir kanun ile doğrudan düzeltilmesini talep etmektedirler. Çıkarılacak olan bu kanunun silah zoru ile verilmiş Bulgar (Slav) ismi ile vefat etmiş olan kişilerin kütüklerde yazan kayıtlarının düzeltilmesini de kapsaması soydaşlarımız tarafından istenmektedir. Ancak bu konuda şu ana kadar herhangi bir gelişme olmamıştır.

Bu bilgilerin ışığında;

1. Bu sorunun çözümü amacıyla bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı olarak Bulgaristan hükümeti nezdinde herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur? Eğer bulunulduysa nasıl bir sonuç alınmıştır?
2. Bu sorunun çözümüne ilişkin olarak hâlihazırda Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir çalışma var mıdır? Varsa hangi aşamadadır? Yoksa neden yoktur?
3. Sorunun çözümüne yönelik önümüzdeki dönemde Bulgaristan hükümeti nezdinde bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/3999 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANITLAR

1. Bulgaristan'da 1984-89 döneminde zorla verilen Bulgarca isimlerin herhangi bir mahkeme kararına gerek duyulmaksızın yazılı dilekçe ile başvuruda bulunmak suretiyle bırakılmasının mümkün olduğu ve eski Türk isimlerinin geri alınabildiği bilinmektedir. Nitekim, çok sayıda soydaşımız bu haktan yararlanarak eski isimlerini almış, bazıları ise, kendi istekleriyle bu imkandan yararlanmamıştır.

Komşumuz ve müttefikimiz Bulgaristan'da yaşayan soydaşlarımızın eşit haklara sahip vatandaşlar olarak ülkelerinde siyasi, ekonomik ve kültürel alanda her türlü haktan yararlanmalarına verdiğimiz önem her vesileyle Bulgar muhataplarımızın dikkatine getirilmektedir.

Ayrıca, komünist rejim tarafından Bulgaristan'da yaşayan Türk/Müslüman azınlığa karşı yapılmış olan tüm hak ihlallerinin yol açtığı sonuçların giderilmesinin, esasen Bulgar Devleti'nin yükümlülüğü olduğu da temaslarımızda hatırlatılmaktadır.

Devletimiz bu konuda, soydaşlarımıza Uluslararası Devletler Hukukunun çizdiği çerçeve dahilinde destek olmaktadır.

2. Bulgaristan eski Cumhurbaşkanı Georgi Parvanov'un 16-17 Aralık 2008 tarihlerinde ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında, iki ülke ilişkilerinin gündeminde uzun süredir sürüncemede kalan bazı meselelerin çözüme kavuşturulması amacıyla iki ülke Dışişleri Bakanlıkları arasında bir "Ortak Komisyon" kurulmasına ilişkin mutabakata varılmıştır.

Dışişleri Bakanlıkları Müsteşarları eşbaşkanlığında toplanan Ortak Komisyon bünyesinde "Sosyal Güvenlik ve Emlak", "Mutludere", "Enerji ve Altyapı" ve "Sınır aşan Radyo ve TV Enterferansları" Çalışma Grupları faaliyet göstermektedir.

Ortak Komisyon, 18 Mayıs 2009, 17 Aralık 2010 ve 17 Kasım 2011 tarihlerinde olmak üzere bugüne kadar üç kere toplanmıştır.

1984-1989 yılları arasında Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan ve Bulgaristan'da yıllarca prim ödediği halde göç ettiği tarihte henüz emekliliğe hak kazanmamış olan soydaşlarımızın ödemiş oldukları primlerin iade edilmemesinden kaynaklanan sorunlar Sosyal Güvenlik ve Emlak Çalışma Grubu bünyesinde ele alınmaktadır.

Bu soruna kapsamlı bir çözüm bulunması amacıyla Bulgaristan tarafına çeşitli tarihlerde Sosyal Güvenlik Sözleşmesi taslağı iletilmiştir. Ancak bu konuda Bulgaristan tarafından bugüne kadar olumlu yanıt alınamamıştır.

3. Malumları olduğu üzere, Bulgaristan Ulusal Meclisi tarafından 11 Ocak 2012 tarihinde Bulgaristan Müslümanlarına karşı totaliter rejim tarafından uygulanan zorla asimilasyon politikasını kınayan bir bildiri kabul edilmiştir.

Bakanlığımız tarafından konu hakkında yapılan basın açıklamasında, sözkonusu bildiride bir tür etnik temizlik olarak ilan edilen ve 360.000'den fazla Türk kökenli Bulgaristan vatandaşının 1989 yılında yaşadıkları ülkeden kovulmasına neden olan bu karanlık girişimin sorumlularının adalete hesap vermeleri ve bu insanların mağduriyetlerinin her yönüyle giderilmesi için somut adımlar atılması yönündeki beklentimiz yinelenmiştir.

Bu bağlamda, AB üyesi Bulgaristan'ın, mağdur olan soydaşlarımızın zorla asimilasyon sürecinin neden olduğu sorunlarına sözkonusu bildiri çerçevesinde, yeni bir bakış açısıyla çözüm bulmaya özen göstereceğine inanıyoruz. Bu konudaki girişimlerimizi ise sürdürmeye devam edeceğiz.